

79 101 Приједор, Трг ослобођења 1, Тел.+387 52 245 122, факс.+387 52 245 127, E-mail:predsjedniksg@prijedorgrad.org, www.prijedorgrad.org

На основу члана 39. став 2. Закона о локалној самоуправи („Службени гласник Републике Српске“, број: 97/16, 36/19 и 61/21)), члана 39. Статута града Приједора („Службени гласник града Приједора“, број: 12/17) и члана 135. Пословника Скупштине града Приједора („Службени гласник града Приједора“, број: 2/18 и 2/20), Скупштина Града Приједор на 38. сједници, одржаној 5.4.2024. године, донијела је

ОДЛУКУ

о усвајању Гендер акционог плана града Приједора
за период од 2024. до 2027. године

Члан 1.

Скупштина града Приједора усваја Гендер акциони план града Приједора за период од 2024. до 2027. године.

Члан 2.

За праћење и реализацију Гендер акционог плана града Приједора за период од 2024. до 2027. године задужује се Комисија за равноправност полова Скупштине града Приједора и Радна група за израду и провођење локланог Акционог плана за равноправност полова.

Члан 3.

Комисија за равноправност полова ће једном годишње подносити извјештај Скупштини града Приједора о реализацији Гендер акционог плана града Приједора за период од 2024. до 2027. године.

Члан 4.

Саставни дио ове Одлуке је Гендер акциони план града Приједора за период од 2024. до 2027. године.

Члан 5.

Ова Одлука ступа на снагу осмог (8) дана од објављивања у „Службеном гласнику града Приједора“.

Број: 01-022-41/24
Приједор
Датум: 5.4.2024. године

ПРЕДСЈЕДНИК
СКУПШТИНЕ ГРАДА
Игор Кнегињић

Достављено:

1. Стручна служба Градоначелника
2. Досије
3. а/а.

ГЕНДЕР АКЦИОНИ ПЛАН ГРАДА ПРИЈЕДОРА
ЗА ПЕРИОД ОД 2024. ДО 2027. ГОДИНЕ

Фебруар 2024. године

Садржај

I.	УВОД.....	3
II.	ПРАВНИ И ИНСТИТУЦИОНАЛНИ ОКВИР ЗА РАВНОПРАВНОСТ ПОЛОВА.....	5
	Правни оквир за израду Гендер акционог плана Града Приједора.....	5
III.	РАВНОПРАВНОСТ ПОЛОВА У ГРАДУ ПРИЈЕДОРУ.....	7
	Основни подаци.....	7
	Институционални механизам за равноправности полова Града Приједора.....	8
	Родно-одговорна анализа буџета Града Приједора.....	9
	Стање равноправности полова у Граду Приједору.....	9
	Образовање.....	10
	Тржиште рада.....	16
	Насиље над женама и насиље у породици.....	21
IV.	СТРУКТУРА ГЕНДЕР АКЦИОНОГ ПЛАНА ГРАДА ПРИЈЕДОРА.....	23
V.	ЦИЉЕВИ И АКТИВНОСТИ ГЕНДЕР АКЦИОНОГ ПЛАНА ГРАДА ПРИЈЕДОРА ЗА ПЕРИОД 2024. – 2027. ГОДИНЕ.....	25
VI.	МОНИТОРИНГ И ЕВАЛУАЦИЈА ГЕНДЕР АКЦИОНОГ ПЛАНА.....	39
VII.	ОСНОВНИ ПОЈМОВИ И ДЕФИНИЦИЈЕ РАВНОПРАВНОСТИ ПОЛОВА.....	40

I. УВОД

Гендер акциони план (ГАП) Града Приједора је стратешко-плански документ града који својом имплементацијом треба да подстиче будући раст и развој заједнице, те унаприједи равноправност полова у заједници. Увођење принципа равноправности полова у развојне политике, стратегије, пројекте и програме је од посебног значаја на локалном нивоу, јер је локални ниво власти најнепосреднији и најближи грађанима/кама.

Равноправност полова представља једнака права и слободе, видљивост и заступљеност жена и мушкараца у свим подручјима јавног и приватног живота. Постизање равноправности полова је кључно за заштиту фундаменталних људских права, развијање демократског друштва, поштивање владавине права, те економски раст и конкурентност. Иако је видљив напредак у области равноправности полова разлике су присутне у многим подручјима.

Гендер акциони план Града Приједора се односи на период од 2024. до 2027. године и усклађен је са одговарајућим стратешким документима и политикама које се односе на тематику родне равноправности Републике Српске и Босне и Херцеговине и са Законом о равноправности полова Босне и Херцеговине.

Према Закону о равноправности полова у Босни и Херцеговини обавеза сваког нивоа власти се састоји од сљедећих сегмената:

- (а) анализе стања равноправности полова у одређеној области;
- (б) имплементације донесених државних политика кроз акционе планове за равноправност полова;
- (в) мјера за отклањање уочене неравноправности полова у одређеној области.

Гендер акциони планови на нивоу јединица локалне самоуправе су зато најефикаснији начин провођења ове обавезе.

Комисија за равноправност полова Града Приједора иницирала је израду Гендер акционог плана за период од 2024. до 2027. године као стратешког документа за досљедно провођење статутарних обавеза, јер се њиме осигурава координирано и усмјерено дјеловање како организационих јединица тако и Скупштине Града.

Градоначелник је именовao радну групу за израду Акционог плана о равноправности полова, како слиједи:

Број: 02-111-21/23

Датум: 31.1.2023.

На основу члана 82. став 3. Закона о локалној самоуправи („Службени гласник Републике Српске“ број: 97/16, 36/19 и 61/21) и члана 24. Закона о равноправности полова („Службени гласник БиХ“ број: 32/10-пречишћен текст) Градоначелник Града Приједора, д о н о с и

Р Ј Е Ш Е Њ Е

о именовану Радне групе за израду и провођење Локалног акционог плана за равноправност полова

I- Формира се Радне групе за равноправност полова у саставу:

1. Мирјана Остојић, предсједница радне групе
2. Азра Пашалић, потпредсједница радне групе
3. Нада Зорић- члан/ица
4. Маја Кушић-члан/ица
5. Весна Шолаја- члан/ица
6. Оливера Брдар Мирковић-члан/ица
7. Славица Поповић-члан/ица
8. Алмаса Мушић-члан/ица
9. Горан Родић-члан
10. Ранко Смиљанић-члан
11. Слађана Радаковић-члан/ица

II-Радна група за равноправност полова има обавезу да прати и реализује Локални акциони план и да успостави оквир за отпочињање процеса сталног унапређења подизања свијести о питањима која су у области регулативе о равноправности полова.

III- По реализацији Локалног акционог плана именована радна група ће доставити извјештај о реализацији Градоначелнику и Гендер центру Владе Републике Српске.

IV- Ово Рјешење ступа на снагу даном доношења.

Достављено:
-Именованим
-а/а

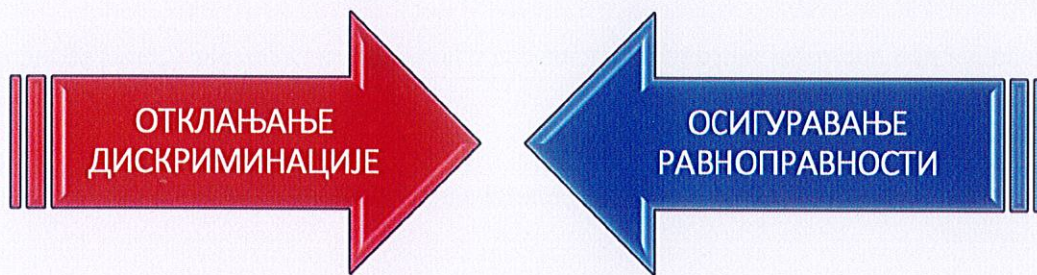
Поред радне групе у изради Гендер акционог плана града Приједора за период од 2024. до 2027. године, учествовали су Жељко Вуковић, шеф Одсјека за мјесне заједнице и Сенка Јакуповић, са листе стручњака.

Методологија израде Гендер акционог плана Града Приједора базирана је на приступу Европске повеље за равноправност жена и мушкараца на локалном нивоу.

II. Правни и институционални оквир за равноправност полова

Устав БиХ и Републике Српске гарантује висок степен међународно признатих људских права и основних слобода, јер садржи 15 најважнијих инструмената за заштиту људских права, међу којима је и CEDAW (Међународни Уговор о елиминацији свих форми дискриминације жена), чиме се обавезујемо да примјењујемо највише међународно признате стандарде људских права.

Закон о равноправности полова БиХ¹ донешен је 2003. године, а измијењен и допуњен је 2009. године чиме су правни стандарди равноправност полова, утврђени Конвенцијом о укидању свих облика дискриминације жена, постали саставни дио правног система у БиХ и Републици Српској. Закон је најважнији инструмент за развијање свијести о питањима равноправности полова и увођење принципа равноправности полова у јавне политике и прописе. Овај закон уређује, промовише и штити равноправност полова и забрањује дискриминацију, те гарантује једнаке могућности свим грађанима/кама у јавној тако и приватној сфери живота. Циљеви Закона у погледу забране дискриминације и осигурања равноправности полова су приказани шематски испод.

Поред тога, Закон обавезује све нивое власти да осигурају и промовишу равноправну заступљеност полова у управљању, процесу одлучивања и представљању.

Гендер центар Владе Републике Српске задужен је за креирање свеобухватног, системског и координисаног приступа провођењу Закона.

Правни оквир за израду Гендер акционог плана Града Приједора

Узимајући у обзир структуру и уставом одређену подјелу надлежности између различитих нивоа власти у БиХ, доношењем Закона о равноправности полова у БиХ, Влада Републике Српске се обавезала да осигура институционалне механизме за унапријеђење равноправност полова, те је утврђена обавеза да активно дјелују у области равноправности полова и отклањању

¹ Закон о равноправности полова у Босни и Херцеговини – пречишћени текст („Службени гласник БиХ“, број: 32/10)

дискриминације на основу пола. Ова обавеза је утврђена у члану 24. Закона о равноправности полова БиХ који гласи:

Члан 24.

- (1) Органи власти на државном и ентитетском нивоу, кантонални органи и органи јединица локалне самоуправе, правне особе са јавним овлаштењима, правне особе у већинском власништву државе, у оквиру својих надлежности, дужни су подузети све одговарајуће и потребне мјере ради провођења одредби прописаних овим Законом и Гендер акционим планом Босне и Херцеговине, укључујући, али не ограничавајући се на:
 - а) доношење програма мјера ради постизања равноправности полова у свим областима и на свим нивоима власти;
 - б) доношење нових или измјену и допуну постојећих закона и других прописа ради усклађивања са одредбама овог Закона и међународним стандардима за равноправност полова;
 - в) провођење активности и мјера Гендер акционог плана Босне и Херцеговине кроз редовне програме рада уз осигурање буџетских средстава;
 - г) осигурање прикупљања, вођења, анализе и приказивања статистичких података разврстаних по полу;
- (2) Саставни дио програма мјера ради постизања равноправности полова у свим областима укључује, али се не ограничава на:
 - а) анализу стања полова у одређеној области;
 - б) имплементацију донесених државних политика кроз акционе планове за равноправност полова;
 - в) мјере за отклањање уочене неравноправности полова у одређеној области.
- (3) Надлежни законодавни, извршни и органи управе свих нивоа власти у Босни и Херцеговини обавезни су да оснују одговарајуће институционалне механизме за равноправност полова који ће проводити Закон о равноправности полова у Босни и Херцеговини, координирати реализацију програмских циљева из Гендер акционог плана Босне и Херцеговине и осигурати провођење међународних стандарда у области равноправности полова.
- (4) Надлежни државни, ентитетски и кантонални органи власти, као и органи јединица локалне самоуправе дужни су све прописе и друге акте из своје надлежности прије упућивања у законску процедуру доставити на мишљење институционалним механизмима за равноправност полова ради усаглашавања са одредбама Закона о равноправности полова у Босни и Херцеговини.

Управо је овај члан Закона о равноправности полова основни правни основ за доношење Гендер акционог плана Града Приједора будући да се доношењем овог акционог плана осигурава досљедна примјена овог Закона, али и других обавеза Града у погледу равноправности полова.

III. Равноправност полова у Граду Приједору

За потребе анализе стања равноправности полова у Граду Приједору извршено је прикупљање и анализа доступних информација и података што представља и први корак у смислу члана 24. Закона о равноправности полова.

Анализа стања је сагледана из угла постојећег стања равноправности полова у Републици Српској и Граду Приједору, што омогућава утврђивање области у којима евентуално постоји дискриминација или неједнакост у приступу правима, користима и ресурсима између жена и мушкараца, дјевојчица и дјечака по појединим областима. Поред тога овај приступ омогућава да се истраже узроци таквог стања као и да укаже на то како се они могу промијенити, јер даје основу на којој ће се темељити акциони план.

За потребе ове анализе прикупљени су следећи подаци:

1. статистички подаци – Истраживања и анкетања, сарадња са установама и институцијама.
2. административни подаци – градски органи и организационе јединице;
3. урађена је анализа кључних прописа и докумената Града;

Овај приступ је омогућио:

1. да се укаже на приоритете и кључне циљеве које је потребно остварити и
2. утврђивање тренутног стања равноправности полова као и утврђивање начина на који ће се реализовати активности и пројекти из ове области.

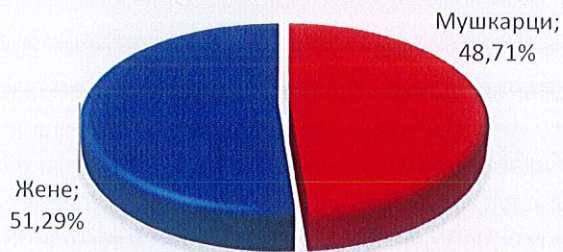
Основни подаци

Град Приједор се налази у сјеверозападном дијелу Босне и Херцеговине, ентитета Републике Српске, на обали ријеке Сане и Гомјенице и на падинама планине Козаре.

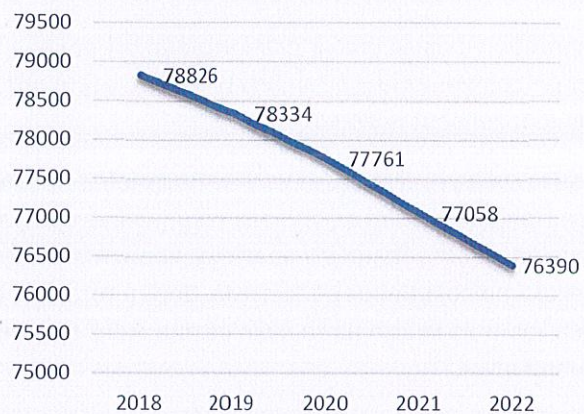
Град Приједор се простире на 834 km², а по броју становника је међу највећим у Републици Српској. Према посљедњем попису становништва 2013. године, на подручју града Приједора је регистровано 80916 становника, који живе у 71 насеља (организованих у 49 мјесних заједница), од којих половину чини рурално становништво. Приједор је трећа највећа локална заједница у Републици Српској, последије Бања Луке и Бијељине, и седма највећа локална заједница у Босни и Херцеговини. Према попису становника из 2013. године, на подручју Приједора је више особа женског пола и то 2,57%.

Према процјенама Републичког завода за статистику, број становника се из године у годину смањује и у 2022. години је износио 76390 становника.

Број становника према полу и попису становника 2013. године

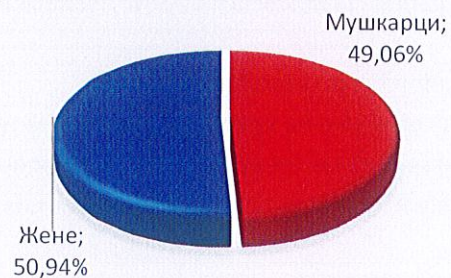

Процена броја становника

Према подацима Републичког завода за статистику, публикације „Градови и општине Републике Српске“ издање за 2022. годину², у 2021. години је у Приједору било 77058 становника, што представља 6,83% укупног становништва Републике Српске. Однос особа женског и мушког пола је приближно једнак, односно особа женског пола је 1,87% више у односу на особе мушког пола, а што одговара и стању у Републици Српској (у 2021. години је било 1.5% више особа женског пола). Највећи проценат становништва и то 66,70% припада радно способном становништву (године старости од 15 до 64) што се одражава и у полној структури становништва.

Број становника према полу у 2021. години

Извор: „Градови и општине Републике Српске“ издање за 2022., Републички завод за статистику

Институционални механизам за равноправности полова Града Приједора

У складу са својом надлежности, Комисија за равноправност полова представља институционални механизам.

Комисија за равноправност полова:

² Доступна на:

[https://www.rzs.rs.ba/static/uploads/bilteni/gradovi_i_opstine_republike_srpske/2022/Gradovi I Opstine Republike Srpske 2022 WEB.pdf](https://www.rzs.rs.ba/static/uploads/bilteni/gradovi_i_opstine_republike_srpske/2022/Gradovi_I_Opstine_Republike_Srpske_2022_WEB.pdf)

- 1) прати примјену и врши координацију активности са свим субјектима у јединици локалне самоуправе у процесу примјене Закона о равноправности полова;
- 2) прати примјену принципа равноправности полова у управљању и одлучивању,
- 3) обавља послове везане за промоцију равноправности полова и за спровођење закона;
- 4) разматра питања друштвеног положаја жена и насиља над женама;
- 5) остварује сарадњу са невладиним организацијама које имају сличан програм рада;
- 6) разматра и друга питања у вези са остваривањем равноправности полова;

За остваривање ових надлежности као оптимално рјешење намеће се доношење Гендер акционог плана Града Приједора као инструмента за усмјерено и координисано дјеловање свих организационих јединица у Градској управи. У овом процесу Комисија би имала примарну улогу надзора над провођењем акционог плана што ће бити образложено у дијелу који се односи на област мониторинга и евалуације. Будући да је ово нова улога Комисије потребно је уложити вријеме и ресурсе да се осигурају неопходни капацитети да би се преузела ова улога. Поред тога потребно је осигурати и јачање капацитета Градске управе како би у потпуности преузеле своју улогу у погледу, како провођења активности Гендер акционог плана, тако и провођења редовних анализа стања равноправности полова уз подршку Гендер тима.

Родно-одговорна анализа буџета Града Приједора

Развојни буџет омогућава да се кроз увођење родно одговорног планирања и програмирања осигура да се доступним средствима утиче на све развојне циљеве тако и на равноправност полова. Према Акционом плану дефинисана су издвајања из буџета, која се односе на социјалну компоненту, подршку samozапшљавању и запшљавању жена, пронаталитетну политику, подршку женском спорту, подршку НВО који се баве и питањима укључивања жена у друштвени живот.

Стање равноправности полова у Граду Приједору

За потребу израде овог Гендер акционог плана прикупљени су и анализирани доступни подаци који су разврстани по полу. У ту сврху прикупљени су статистички подаци који су достављени од стране Републичког завода за статистику Републике Српске и административни подаци којима располаже Град Приједор. Поред тога извршена је анализа достављених података о стању равноправности полова у Граду Приједору, на основу иницијативе Комисије за равноправност полова у сарадњи са Радом групом за израду Гендер акционог плана.

Области за утврђивање стања равноправности полова су базирани на приоритетима који су препознати у Гендер акционом плану, а то су: рад, запшљавање и приступ економским ресурсима.

- Образовање, наука, култура и спорт
- Социјална заштита

- Спречавање и сузбијање насиља на основу пола, укључујући насиље у породици као и трговину људима
- Јавни живот и доношење одлука

Образовање

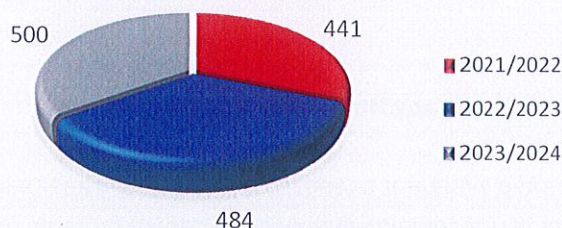
Образовање је један од најважнијих елемената у постизању равноправности полова, а посебно у времену када постоји потреба за непрекидним образовањем и стручним усавршавањем независно од старосне доби. У БиХ и даље постоје родне разлике у образовању у смислу одабира подручја студирања, као и разлика у стопама завршавања средњих школа, уписа на факултете, те завршавање истих.

Предшколско образовање

Предшколско образовање је један од темеља за успјех у наставку образовања и развоја сваке особе. Укључивањем дјеце у вртиће остварује се предуслов за учешће родитеља на тржишту рада. То се посебно односи на мајке дјеце којима се, у складу са тренутним друштвеним околностима, повјерава брига о дјечи.

Према доступним подацима Републичког завода за статистику, број дјеце која похађају предшколске установе у Граду Приједору се од школске 2016/2017. године повећао.

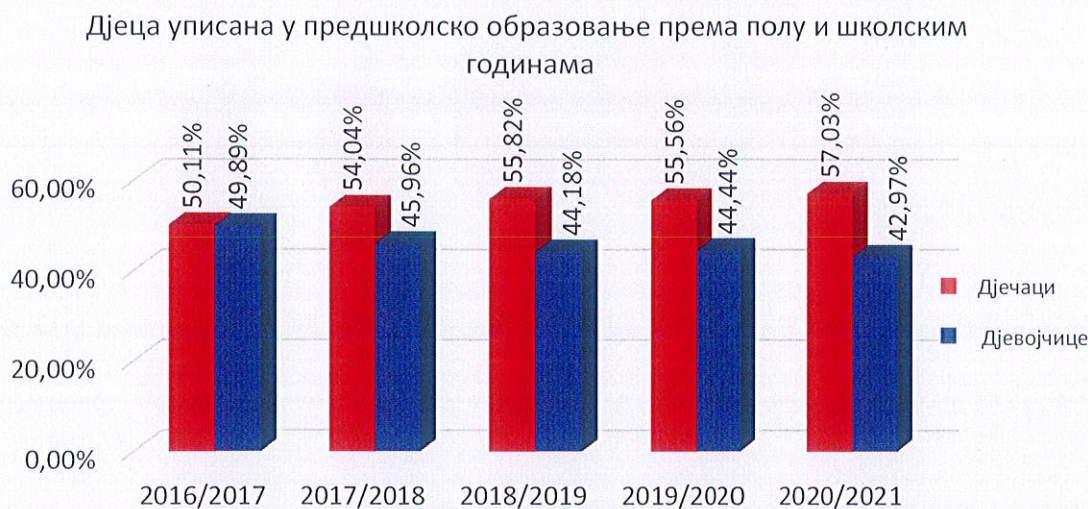
Број дјеце уписане у вртић према школским годинама

Извор: Административни подаци Града Приједора,
<https://opendataprijedor.ba/hr/dataset/osnovne-skole>

У свим школским годинама је уписано више дјечака него дјевојчица што одговара и полној структури становништва у Граду Приједору за посматране периоде.

Према административним подацима Града Приједора³, у 2023/2024. години је у 6 вртића уписано 500 дјеце.

Извор: „Градови и општине Републике Српске“ издање за 2022.,
Републички завод за статистику РС

У 2022. и 2023. години су исплаћене субвенције за родитеље дјеце у приватним вртићима из Буџета Града Приједора. У 2024. години, за намјену подршке боравку дјеце у приватним предшколским установама у Буџету је планирано 250.000 КМ. Издвајање је дефинисано „Одлуком о суфинансирању трошкова услуге боравка дјеце у приватним предшколским установама на подручју Града Приједора, и предвиђено је учешће Града од по 100 КМ мјесечно по дјетету. Рјешење о праву на суфинансирање доноси Одјељење за образовање, здравство и социјалну заштиту и пронаталитетну и демографску политику.“⁴

Капацитет јавног вртића је 450 дјеце и максимално је попуњен, а у плану је изградња новог вртића у насељу Пећани са намјером да се елиминира листа чекања за боравак у јавној установи будући да годишње око 200 дјеце остаје неуписано.⁵

Основно образовање

Основно образовање се одвија у 12 централних школа са својим подручним одјељењима. У области основног образовања егзистира и ЈУ "Центар Сунце" Приједор, те ЈУ музичка школа "Саво Балабан".

³ <https://opendataprijedor.ba/hr/dataset/osnovne-skole>

⁴ <https://srpskainfo.com/grad-prijedor-izdvojio-sredstva-za-sufinansiranje-boravka-djece-u-privatnim-vrticima-250-000-km/>

⁵ <https://nacelnik.net/prijedor-danas-ispłacene-prve-subvencije-za-roditelje-djece-u-privatnim-vrticima/>

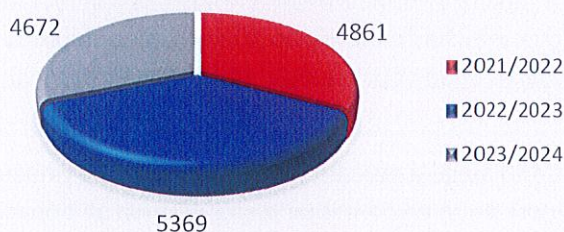
Извор: „Градови и општине Републике Српске“ издање за 2022., Републички завод за статистику

Према административним подацима Града Приједора⁶ број ученика уписаних у редовне основне школе у школској 2023/2024. години је нешто мањи у односу на 2022/2023. школску годину.

У школској 2022. години основне школе у Приједору је похађало 56 ромске дјеце.

2019. године Град Приједор је усвојио Акциони план за рјешавање проблема Рома који је усмјерен на области стамбено збрињавање, запошљавање, образовање и здравствена заштита, а према којим се, сваке школске године, ученицима ове националне мањине обезбјеђују школски прибор и уџбеници неопходни за неометано похађање наставе.

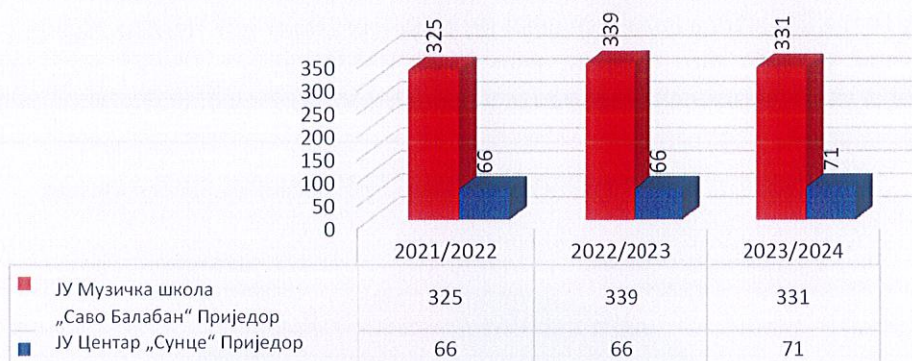
Број ученика у основним школама према годинама

Извор: Административни подаци Града Приједора,
<https://opendataprijedor.ba/hr/dataset/osnovne-skole>

⁶ <https://opendataprijedor.ba/hr/dataset/osnovne-skole>

Ученици уписани у ЈУ Музичку школу "Саво Балабан"
Приједор и ЈУ "Центар Сунце" Приједор према годинама

Извор: Административни подаци Града Приједора,
<https://opendataprijedor.ba/hr/dataset/osnovne-skole>

Средње образовање

БРОЈ УЧЕНИКА РАЗВРСТАН ПО ПОЛОВИМА У СРЕДЊИМ ШКОЛАМА НА ПОДРУЧЈУ ГРАДА ПРИЈЕДОР

На подручју Града Приједора налази се шест (6) средњих школа и ЈУ Центар „Сунце“, који су основ за усмјеравање ученика кроз области, зависно од избора школе. Према подацима надлежног одјељења број уписаних ученика изражен је у процентима. Укупан број уписаних ученика је 2 148.

Уписани ученици у школској 2023/2024. години према школи

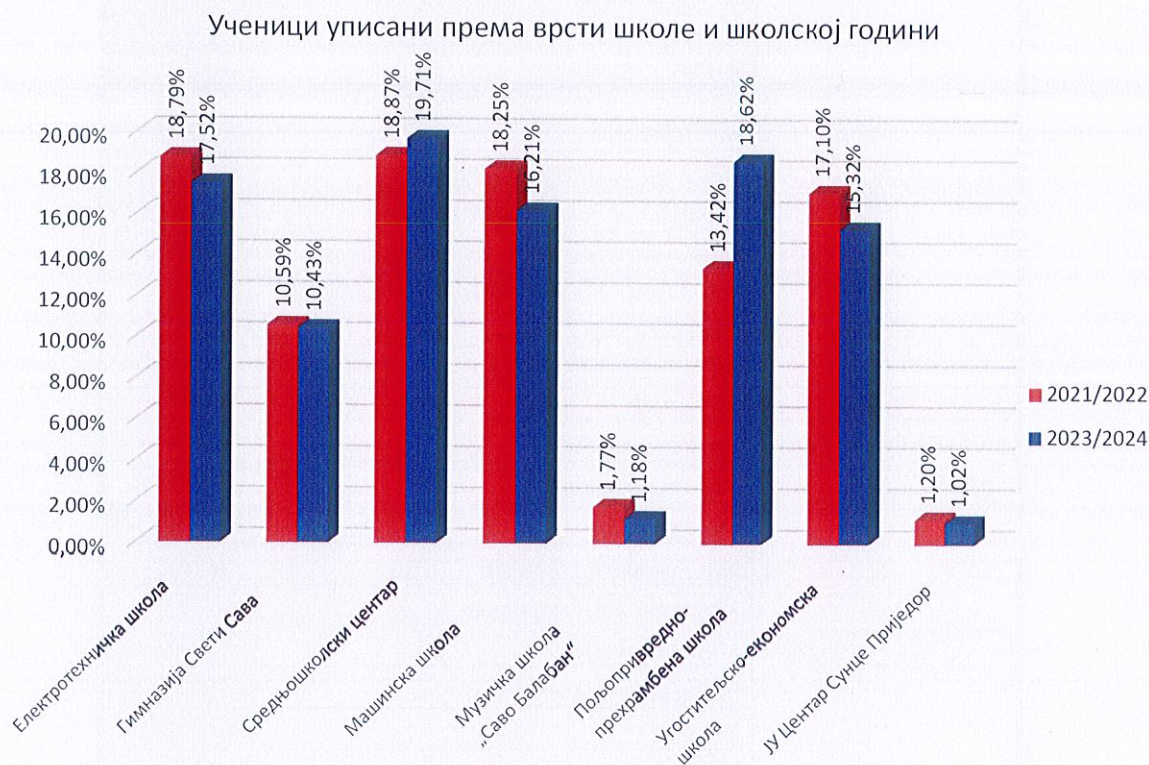

Назив школе	Смјер	Ученика у постотцима
Електротехничка школа	Аутоелектричар	2,53%
	Електричар-електроинсталатер	2,73%
	Техничар мултимедија	0,94%
	Техничар електроенергетике	2,24%
	Техничар информационих технологија	7,13%
	Техничар електронике	1,96%
Гимназија Свети Сава	Друштвено-језички смјер	5,21%
	Општи смјер	5,21%
Средњошколски центар Приједор	Архитектонски техничар	0,90%
	Акушерско - гинеколошки техничар	1,02%
	Фармацеутски техничар	2,57%
	Физиотерапеутски техничар	2,08%
	Фризер	1,75%
	Грађевински техничар	2,40%
	Хемијски/ графички техничар	0,57%
	Лабораторијско санитарни техничар	0,49%
	Медицински техничар	4,64%
	Зубно-стоматолошки техничар	3,30%

Назив школе	Смјер	Ученика у постотцима
Машинска школа	Техничар друмског саобраћаја	3,79%
	Техничар логистике и шпедиције	0,53%
	Бравар - заваривач	1,51%
	Машински техничар за компјутерско конструисање	0,45%
	Техничар за ЦНЦ технологије	3,75%
	Техничар за обраду дрвета ЦНЦ	3,99%
	Руководалац рударском механизацијом	0,49%
	Руководалац грађевинским и претоварним машинама	0,45%
	Аутомеханичар	0,53%
	Алатничар	0,73%
Музичка школа Саво Балабан	Музички извођач	0,86%
	Музички сарадник	0,33%
Пољопривредно-прехранбена школа	Агротехничар	12,34%
	Ветеринарски техничар	2,44%
	Агротуристички техничар	0,41%
	Агропроизвођач	0,41%
	Прехрамбени техничар	1,38%
	Пекар	0,90%
	Месар	0,73%
Угоститељско-економска школа	Економски техничар	0,98%
	Царински техничар	0,45%
	Пословно-информатички техничар	0,94%
	Банкарски техничар	1,47%
	Кулинарски техничар	0,86%
	Пословно-правни техничар	3,83%
	Туристички техничар	3,26%
	Угоститељски техничар	0,90%
	Кувар	1,47%
	Конобар	1,18%
ЈУ Центар Сунце Приједор	Кувар	0,45%
	Бравар - заваривач	0,29%
	Кројач	0,29%

За читаву БиХ стопа преласка у средњу школу износи 98,2 за ученике и 95,6 за ученице, те је овај податак забрињавајући и потребно је истражити узроке како би се на адекватан начин одговорило на овај проблем. У БиХ постоје и изразите разлике заступљености мушкараца и жена унутар одређених категорија средњег образовања. Дјевојчице доминирају у структури ученика у гимназијама, док дјечаци доминирају у структури ученика у усмјереним занимањима. Овакве

разлике у профилирању занимања између жена и мушкараца директно утичу и на стање на тржишту рада и у даљем школовању.

Извор: Административни подаци Града Приједора,
<https://opendataprijedor.ba/hr/dataset/osnovne-skole>

Према подацима Града Приједора, у складу са правним регулативама, једном у току календарске године, обавља се процедура додјеле стипендија студентима првог циклуса студија и ученицима средњих школа. Стипендије се додјељује по три основа:

- према успјеху,
- за дефицитарна занимања,
- према социјалном статусу.

Процедура се одвија јавно и транспарентно, те свака заинтересована странка има увид у процедуру. Такође, једном у току календарске године Одјељење за образовање, здравство, социјалну заштиту и пронаталитетну и демографску политику обавља процедуру додјеле једнократне материјалне помоћи студентима првог циклуса студија и ученицима средњих школа са подручја Града Приједор.⁷

Тржиште рада

Равноправно учешће жена и мушкараца на тржишту рада је један од предуслова за постизање

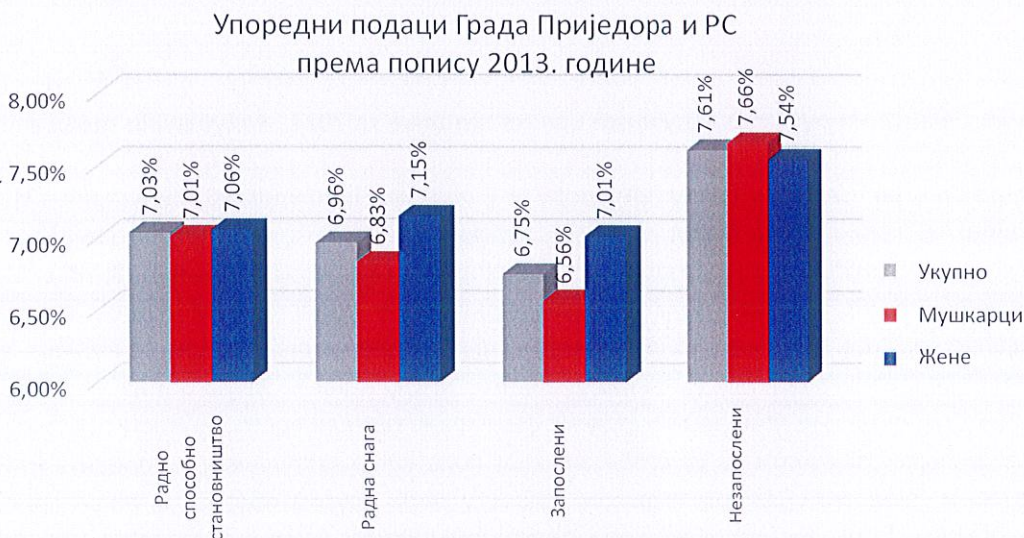
⁷ <https://www.prijedorgrad.org/sr-EU/obrazovanje-stipendije.html>

циљева равноправности полова. Према подацима Републичког завода за статистику и пописа становништва из 2013. године, на подручју Града Приједора је било 70732 радно способног становништва, од чега је 48,3% било особа мушког пола и 51,7% особа женског пола, међутим, међу радном снагом (која је износила 32646 или 46,15% од радно способног становништва) је 57,2% особа мушког пола и 42,8% особа женског пола. Слична је ситуација уколико се погледају и запослени према попису 2013. године, али и међу незапосленим особама.

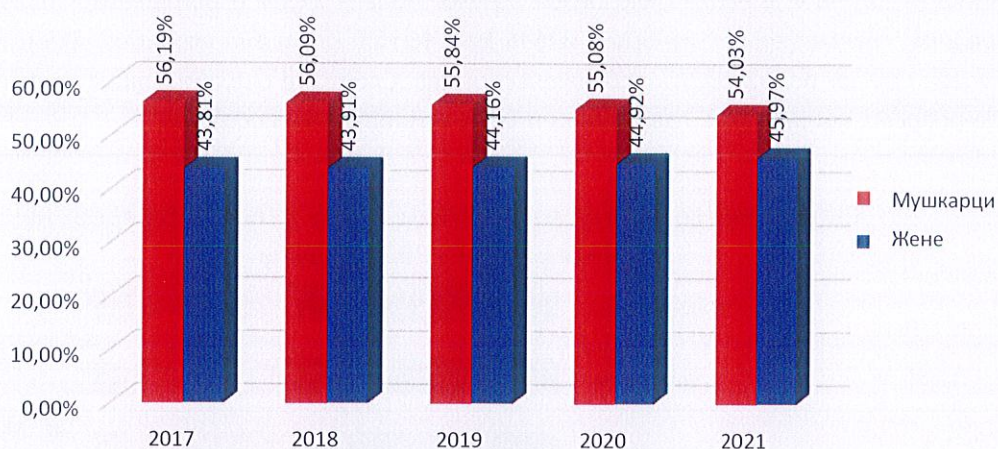
Извор: „Градови и општине Републике Српске“ издање за 2022., Републички завод за статистику

Уколико се пореде подаци у Републици Српској, према попису 2013. године, у Граду Приједору је било 7,03% од укупног броја радно способног становништва, 6,96% од укупне радне снаге у РС, 6,75% од укупног броја запослених и 7,61% од укупног броја незапослених у РС.

Извор: „Градови и општине Републике Српске“ издање за 2022., Републички завод за статистику

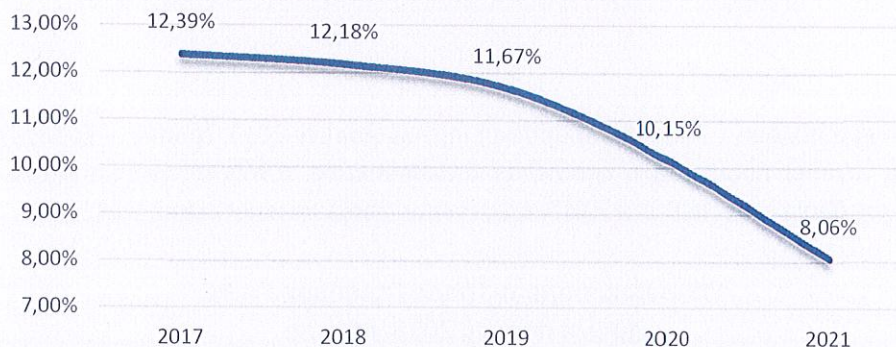
Запослени према полу

Извор: „Градови и општине Републике Српске“ издање за 2022., Републички завод за статистику

Доступни подаци показују да се број запослених од 2017. до 2021. године повећавао, а разлика између запослених особа мушког и женског пола се смањивала.

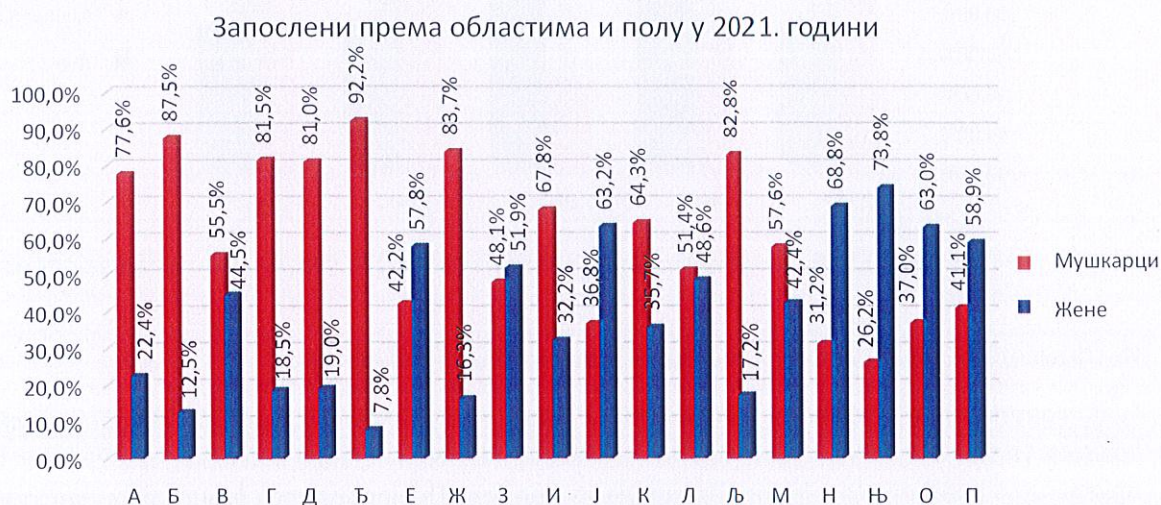
Разлика између запослених мушкараца и жена

Извор: „Градови и општине Републике Српске“ издање за 2022., Републички завод за статистику

Највећи број запослених у Граду Приједору је у области Прерађивачке индустрије (21,8%), потом Трговини на велико и на мало; поправка моторних возила и мотоцикала (16,85%), а потом у образовања (9,65%) и Дјелатности здравствене и социјалне заштите (8,94%). У структури запослених, особе женског пола су више присутне у областима дјелатности здравствене и социјалне заштите, образовања, финансијске дјелатности и дјелатности осигурања, умјетности, забаве и рекреације, осталих услужних дјелатности, трговине на велико и на мало и дјелатности пружања смјештаја, те припреме и услуживања хране (хотелијерство и угоститељство). На основу овога се може закључити да су особе женског пола више заступљене у проценту запослених са високом и средњом стручном спремом док су у свим другим областима више присутне особе мушког пола. Та разлика се може оправдати и чињеницом да су у образовној структури дјечаца присутнији у усмјереном образовању.

	Области
А	Пољопривреда, шумарство и риболов
Б	Вађење руда и камена
В	Прерађивачка индустрија
Г	Производња и снабдијевање електричном енергијом, плинот, паром и климатизација
Д	Снабдијевање водом; уклањање отпадних вода, управљање отпадом те дјелатности санације околиша
Ђ	Грађевинарство
Е	Трговина на велико и на мало; поправка моторних возила и мотоцикала
Ж	Превоз и складиштење
З	Дјелатности пружања смјештаја те припреме и услуживања хране (хотелијерство и угоститељство)
И	Информације и комуникације
Ј	Финансијске дјелатности и дјелатности осигурања
К	Пословање некретнинама
Л	Стручне, научне и техничке дјелатности
Љ	Административне и помоћне услужне дјелатности
М	Јавна управа и одбрана; обавезно социјално осигурање
Н	Образовање
Њ	Дјелатности здравствене и социјалне заштите
О	Умјетност, забава и рекреација
П	Остале услужне дјелатности

Извор: „Градови и општине Републике Српске“ издање за 2022., Републички завод за статистику

Један од разлога се може пронаћи и у родној сегрегацији тржишта рада која представља расподјелу жена и мушкараца приликом запошљавања у одређене секторе, тј. дјелатности или групе дјелатности. Када се анализира преглед главних дјелатности пословних субјеката регистрованих на подручју града може се закључити да је већина субјеката активна управо у услужним дјелатностима, а мање у индустрији. 52,6% пословних субјеката у Граду Приједору је регистровано у областима услужне дјелатности. Особе женског пола чине већину наставног

особља у основним и средњим школама, што показује тенденцију профилирања жена за ову врсту занимања у већој мјери него мушкараца.

Такође, према Извјештају о раду и пословању ЈУ Завод за запошљавање Републике Српске за 2022. годину, Приједор има најмању стопу незапослених у РС (9% од укупног броја незапослених у РС). Од укупно 5283 незапослених у 2022. години, 45,9% је особа женског пола, односно 7,1% уколико се посматрају незапослене жене у Републици Српској.⁸

Извор: „Градови и општине Републике Српске“ издање за 2022., Републички завод за статистику

Извор: „Градови и општине Републике Српске“ издање за 2022., Републички завод за статистику

Инструменти подршке развоју привреде – подаци Града Приједора

Град континуирано спроводи активности у циљу креирања повољног пословног окружења. Градска управа настоји да обезбиједи адекватне услове и створи повољан амбијент у циљу привлачења инвестиција и јачања привреде на подручју Приједора кроз разне врсте подстицаја и пројеката.

Ово је посебно значајно због отварања нових радних мјеста и пружање прилика за запошљавање и умањивање разлика по броју запослености мушкараца и жена.

⁸ http://www.zzrs.net/dokumenti/izvjestaj_2022.pdf

Насиље над женама и насиље у породици

Насиље над женама и насиље у породици, као један од највећих изазова нашег друштва, проблем је који је онедавно изашао из приватне у јавну сферу. Ипак насиље над женама и насиље у породици је и даље један од најтежих облика кршења права жена. Најшире је распрострањено насиље које над женама врше њихови садашњи или бивши партнери, јер су они починиоци у 71,5% случајева. У цјелини гледано, сфера интимних партнерских и породичних односа далеко је већи извор опасности од насиља за жене него што је то шира заједница.

Одговорност надлежних институција у погледу поступања по пријавама за насиље у породици је утврђена Законом о заштити од насиља у породици у Републици Српској („Службени гласник Републике Српске“, број: 102/2012, 108/2013, 82/2015, и 84/2019). Сигурна кућа која је егзистирала у Приједору је затворена 2012. године. У Центру за социјални рад Града Приједора налази се Прихватна станица намијењена за привремени боравак жртава породичног насиља најдуже до 72 сата, уз 24-часовну контролу стручних радника Центра.

Жртве насиља са подручја града Приједора, којима је потребан смјештај, упућују се у Сигурну кућу у Бања Луку. Према евиденцији Центра за социјални рад у Приједору је у првих 10 мјесеци 2023. године евидентирано 178 пријава насиља у породици.

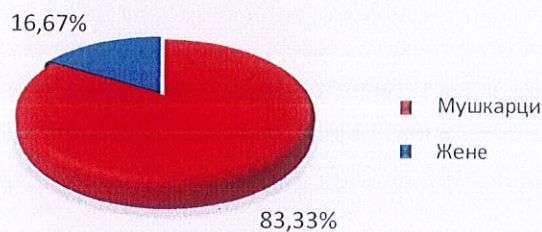
Јавни живот

Стање равноправности полова у области јавног живота се првенствено сагледава кроз равноправну заступљеност жена и мушкараца на позицијама доношења одлука.

Босна и Херцеговина је 1998. године увела квоту за мање заступљени пол као мјеру за осигуравање једнаког учешћа жена и мушкараца у законодавним тијелима на свим нивоима власти. Ова квота је дефинирана чланом 4.19 Изборног закона који се односи на минималну заступљеност оба пола на листама кандидата од 40% са утврђеним распоредом на листи за мање заступљени пол. Квота се досљедно проводи међутим бројна истраживања показују да бирачко тијело својим гласовима предност даје особама мушког пола.

Жене су мање заступљени пол на мјестима одлучивања у политици, а посебно у законодавним тијелима на свим нивоима власти. У законодавним тијелима локалних самоуправа просјечна заступљеност жена износи испод 18%. У том смислу стање након Локалних избора 2020. године у Скупштини Града Приједора је испод просјека и износи 16,67%.

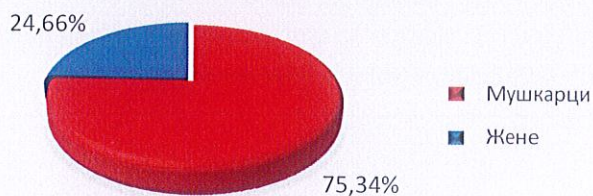
Одборници Скупштине Града Приједора према полу

Извор: Веб страница Града Приједора

Док је могућност утицаја градских органа на резултате избора ограничена, утицај на састав градских комисија је већи.

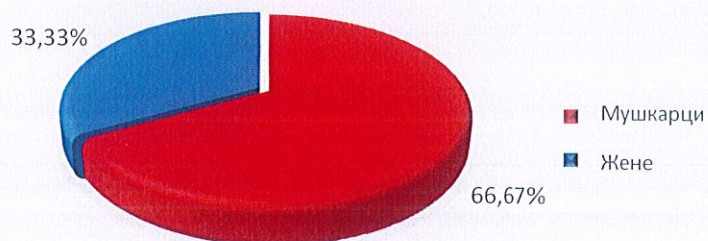
Чланови градских комисија према полу

Извор: Веб страница Града Приједора

Уколико се посматрају подаци о руководиоцима градских служби, може се закључити да је омјер према полу нешто бољи у односу на комисије, али су жене и даље мање заступљен пол.

Руководиоци градских организационих јединица Града Приједора

Извор: Веб страница Града Приједора

БРОЈ ЗАПОСЛЕНИХ РАЗВРСТАН ПО ПОЛОВИМА У ЈАВНИМ УСТАНОВАМА И ПРЕДУЗЕЋИМА ГРАДА ПРИЈЕДОР

■ МУШКО ■ ЖЕНСКО ■ МУШКО ЖЕНСКО УКУПНО

Извор: Достављени подаци Тиму за израду Акционог плана за равноправност полова;

IV. Структура Гендер акционог плана Града Приједора

У складу са претходном анализом стања равноправности у Граду и прегледа провођења обавеза из Закона о равноправности полова у Босни и Херцеговини јасно је да је доношење Гендер акционог плана Града Приједора оптималан приступ.

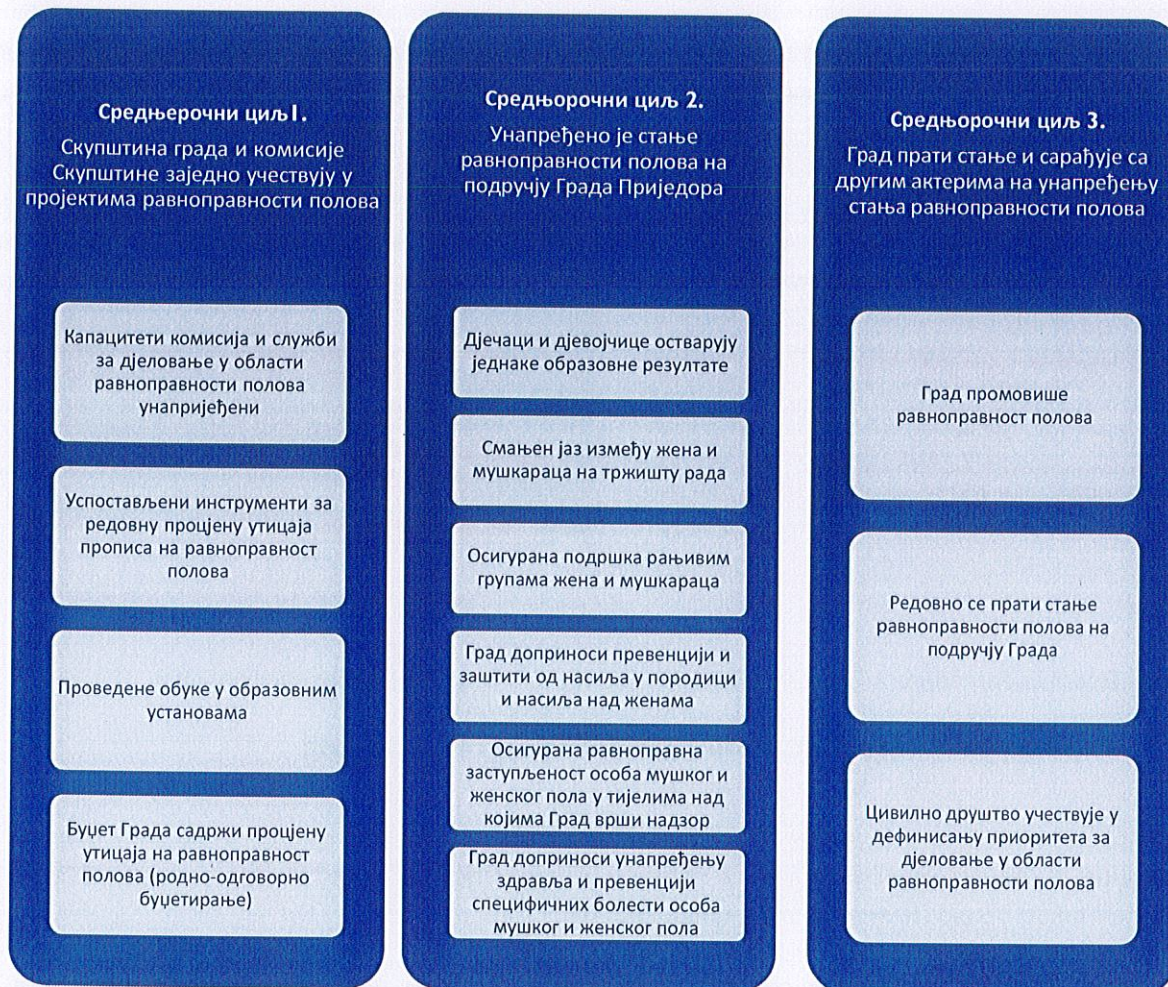
У односу на те анализе структура Гендер акционог плана Града Приједора за период 2024. – 2027. година одражава тренутно стање равноправности полова и институционализације равноправности полова и садржи три средњерочна циља, те у оквиру сваког циља резултате који се планирају постићи и то:

Средњерочни циљ 1. ⇒ Скупштина Града Приједора и организационе јединице Управе града сарађују у реализацији циљева за равноправност полова

Средњерочни циљ 2. ⇒ Унапређено је стање равноправности полова на подручју Града Приједора

Средњерочни циљ 3. ⇒ Град прати стање и сарађује са другим актерима на унапређењу стања равноправности полова

Структура Гендер акционог плана Града Приједора је приказана шематски испод док је детаљно приказана у матрици логичког оквира у наредном дијелу документа: Циљеви и активности Гендер акционог плана Приједора за период 2024. – 2027. година.

V. Циљеви и активности Гендер акционог плана Града Приједора за период 2024. – 2027. године

Средњорочни циљ 1: Скупштина града и комисије Скупштине заједно учествују у пројектима за равноправност полова

Очекивани резултати	Активност	Носилац одговорности	Показатељ напретка у односу на почетно стање	Рок	Извор финансирања	Напредак до краја 2024.	Напредак до краја 2025.	Напредак до краја 2026.	Напредак до краја 2027.	Планирани Трошкови у БАН	Крајњи корисници по столу	Извор верификације
1.1. Капацитети комисија и служби за дјеловање у области равноправности полова унапријеђени	Обуке на тему равноправности полова и дискриминације на основу пола	Комисија за равноправност полова, НВО	Повећана заинтересованост за занимања која су дефицитарна (подршка младима)	2024.	Буџет града и партнерство	Већи број уписане дјеце у областима која су презентована	Препозната континуирана активност у области подршке младима	Значајно повећано интересовање младих за обуке	Израђена књига стандарда за дјеловање Комисије базирана на наученим лекцијама	0 KM	Нпр. 10 ученица и 11 ученика	Списак са радниоце, фотографије, материјали
1.2. Успостављени инструменти за редовну процјену утицаја прописа на равноправност полова	Проведене обуке за одборнике и чланове комисија	Комисија за равноправност полова, НВО	Капацитети надлежних служби града омогућавају примјену методологије за процјену утицаја прописа и методологије за анализу утицаја плана и буџета	2024. године	Редовна средства и пројекти	Најмање 15 особа обучено	-	-	-	Нису потребна средства	8 чланица и 7 чланова	Списак са радниоце, фотографије, материјали

Средњорочни циљ 1: Скупштина града и комисије Скупштине заједно учествују у пројектима за равноправност полова

Очекивани резултати	Активност	Носилац одговорности	Показатељ напретка у односу на почетно стање	Рок	Извор финансирања	Напредак до краја 2024.	Напредак до краја 2025.	Напредак до краја 2026.	Напредак до краја 2027.	Планирани трошкови БАП	Крајњи корисници по spolu	Извор верификације
1.3. Проведене обуке у школама	Представљање занимања за ученике завршних разреда	Надлежно одјељење и Комисија за равноправност полова	Анализа о доступности административних података разврстана по полу достављена Комисији са приједлогом приоритета за унапређење	2024.	Редовна средства	Најмање 2 нова базе	Најмање 3 нове базе	Најмање 4 нове базе	Најмање 5 нове базе	Средства нису потребна		Базе података Служби разврстане по полу
	Унапређене административне базе података	Градске службе	% утврђених база који је унапређене	2027. година	Редовна средства	Најмање 2 нова базе	Најмање 3 нове базе	Најмање 4 нове базе	Најмање 5 нове базе	Средства нису потребна		Број база разврстаних по spolu и висина буџетских средстава која су разврстана по полу
1.4. Буџет Града садржи процјену утицаја на равноправност полова (родно-одговорно буџетирање)	Надлежне службе на основу анализа стања у образложењу приједлога Буџета процијениле утицај на равноправност полова кроз буџетске програме	Све Градске службе, приоритетно Одјељење за финансије	% области који садржи процјену утицаја на равноправност полова (родно-одговорно буџетирање)	2025.	Редовна средства	Најмање 20% буџета обухваћено анализом	Најмање 30% више	Најмање 40% више	Најмање 50% више			Извјештај о извршавању буџета
	Извјештај о извршењу Буџета Града Приједора садржи информације о утицају на равноправност полова кроз буџетске програме	Одјељење за финансије	% области који садржи процјену утицаја на равноправност полова (родно-одговорно буџетирање)	континуирано	Редовна средства	Извјештај садржи анализу утицаја за најмање 20% програма	Извјештај садржи анализу утицаја за најмање 30% програма	Извјештај садржи анализу утицаја за најмање 40% програма	Извјештај садржи анализу утицаја за најмање 50% програма			

Средњорочни циљ 1: Скупштина града и комисије Скупштине заједно учествују у пројектима за равноправност полова

Очекивани резултати	Активност	Носилац одговорности	Показатељ напретка у односу на почетно стање	Рок	Извор финансирања	Напредак до краја 2024.	Напредак до краја 2025.	Напредак до краја 2026.	Напредак до краја 2027.	Планирани трошкови у БАН	Крајњи корисници постоју	Извор верификације
1.5. Заједничке интервенције са појединцима и породицама погођеним насиљем	Проширење мултидисциплинарног тима за насиље у породици са Комисијом за равноправност полова	Представници полицијских станица, Центра за социјални рад, дома здравља, Основне школе, Комисија за равноправност полова, Градске управе, НВО	Извјештај о раду тима о броју обрађених случајева и рецидива	До краја 2024. године	Извор финансирања	Напредак до краја 2024. године	Напредак до краја 2025. године	Напредак до краја 2026. године	Напредак до краја 2027. године	Планирани трошкови у БАН	Крајњи корисници постоју	Извјештај о раду тима
1.6. Грађани у свим мјесним заједницама присуствују предавањима о начину пријављивања насиља у породици	Представљање промотивног летка, предавање од стране стручних лица,	Комисија за равноправност полова	Извјештај о броју пријава насиља за 2024. годину	До краја 2024. године	Средства нису планирана	Повећан број пријава	Познавање процедуре рада институција, које се укључују у заштиту по пријави	Повећан број пријава насиља	Повећан број заштићених жртава насиља	Планирани трошкови у БАН	Крајњи корисници постоју	Извјештај надрежних институција

Средњерочни циљ 2. Унапређено је стање равноправности сплова на подручју Града Приједора

Очекивани резултат	Активност	Носилац одговорности	Показатељ напретка у односу на почетно стање	Рок	Извор финансирања	Напредак до краја 2024.	Напредак до краја 2025.	Напредак до краја 2026.	Напредак до краја 2027.	Планирани трошкови у БАН	Крајњи корисници по сполу	Извор верификациј
	Промоција учешћа дјевојчица и дечака у области образовања у којима су мање заступљени	Одјељење за образовање, здравство, социјалну заштиту и пронаталитетну и демографску политику, НВО	Израђен и проводи се програм промоције у сарадњи са основним школама и другим сервисима Дјевојчице ромске националности укључене у активности промоције	Мај 2024. године и континуирано	Редовна средства	Најмање 1 активност	Најмање 1 активност	Најмање 1 активност	Најмање 1 активност	Планирани трошкови у БАН	Крајњи корисници по сполу	Извор верификациј
	Подршка школовању маргинализиране групе	Одјељење за образовање, здравство, социјалну заштиту и пронаталитетну и демографску политику, НВО	Израђен је програм за подршку високошколског образовања за маргинализиране групе	Мај 2024.	Редовна средства	Подржане маргинализиране групе	Подржане маргинализиране групе	Подржане маргинализиране групе	Подржане маргинализиране групе	6000,00 KM годишње	Најмање 40% особа оба пола	Извештаји о реализацији програма
	Подршка школовању дјеце у алтернативној бризи	Одјељење за образовање, здравство, социјалну заштиту и пронаталитетну и демографску политику, НВО	Израђен програм за дјецу у алтернативној бризи и планирана средства	Мај 2024.	Редовна средства	Подржана дјеца у алтернативној бризи	Подржана дјеца у алтернативној бризи	Подржана дјеца у алтернативној бризи	Подржана дјеца у алтернативној бризи	Најмање 20.000 KM годишње	Једнак број дечака и дјевојчица	

Средњерочни циљ 2. Унапређено је стање равноправности сполова на подручју Града Приједора

Очекивани резултат	Активност	Носилац одговорности	Показатељ напретка у односу на почетно стање	Рок	Извор финансирања	Напредак до краја 2024.	Напредак до краја 2025.	Напредак до краја 2026.	Напредак до краја 2027.	Планирани трошкови у БАН	Крајњи корисници по сполу	Извор верификациј
Одељење за образовање, здравство, социјалну заштиту и пронаталитетну и демографску политику	Одељење за образовање, здравство, социјалну заштиту и пронаталитетну и демографску политику	Одељење за образовање, здравство, социјалну заштиту и пронаталитетну и демографску политику	% стипендија за дјечаке и дјевојчице	Континуирано	Редовна средства	Једнак број дјечака и дјевојчица у односу на број захтева	Једнак број дјечака и дјевојчица у односу на број захтева	Једнак број дјечака и дјевојчица у односу на број захтева	Једнак број дјечака и дјевојчица у односу на број захтева			
	Одељење за образовање, здравство, социјалну заштиту и демографску политику, НВО	Одељење за образовање, здравство, социјалну заштиту и демографску политику, НВО	% стипендија за дјечаке и дјевојчице	Континуирано	Редовна средства	Једнак број дјечака и дјевојчица у односу на број захтева	Једнак број дјечака и дјевојчица у односу на број захтева	Једнак број дјечака и дјевојчица у односу на број захтева	Једнак број дјечака и дјевојчица у односу на број захтева		Једнак број дјечака и дјевојчица у односу на број захтева	
Извршити анализу утицаја додијелених стипендија за ученике и ученица равноправност полова и (по потреби) измијенити критерије додјеле	Одељење за образовање, здравство, социјалну заштиту и пронаталитетну и демографску политику, НВО	Одељење за образовање, здравство, социјалну заштиту и пронаталитетну и демографску политику, НВО	Анализа израђена и достављена Комисији са препорукама	Септембар 2024. године	Редовна средства	Израђена анализа и достављена СТ	Израђена анализа и достављена СТ	Израђена анализа и достављена СТ	Израђена анализа и достављена СТ	Средства потребна за укључивање НВО	Није примјенљиво	
Промоција спорта за све	Одељење за културу, међународну сарадњу, спорт и невладине организације,	Одељење за културу, међународну сарадњу, спорт и невладине организације,	Број подржаних клубова који промовишу спортове за дјечаке и дјевојчице, жене и мушкарце (са	Редовно	Редовна средства	Најмање 5 клубова	5% клубова више	7% клубова више	10% клубова више	Редовна средства Града за спорт		

Средњерочни циљ 2. Унапређено је стање равноправности сплова на подручју Града Приједора

Очекивани резултат	Активност	Носилац одговорности	Показатељ напретка у односу на почетно стање	Рок	Извор финансирања	Напредак до краја 2024.	Напредак до краја 2025.	Напредак до краја 2026.	Напредак до краја 2027.	Планирани трошкови у БАП	Крајњи корисници по spolu	Извор верификациј е
2.2. Смањен јаз између жена и мушкарца на тржишту рада	Промотивати постојеће сервисе подршке женском предузетништву	Одјељење за привреду и предузетништво, Одјељење за финансије, НВО, Комисија за буџет и финансије	Израђени материјали којима садрже информације о сервисима подршке женском предузетништву у сарадњи са Прибрдном комором	Средина 2024.	Редовна средства	Израђена анализа и доступљивена CI	Проводе се закључци Скупштине града	Проводе се закључци Скупштине града	Проводе се закључци Скупштине града	Анализа ће изградитиГендер група		
	Креирати програме подршке незапосленим женама кроз коришћење мјера активне политике запошљавања	Одјељење за привреду и предузетништво, Одјељење за финансије, НВО, Комисија за буџет и финансије	Израђен програм подршке	2024. – 2027. година	Буџет града и партнерство	Најмање I догађај годишње	Најмање I догађај годишње	Најмање I догађај годишње	Најмање I догађај годишње	Најмање I догађај годишње	23.000 KM за 5 година	

Средњерочни циљ 2. Унапређено је стање равноправности сполова на подручју Града Приједора

Очекивани резултат	Активност	Носилац одговорности	Показатељ напретка у односу на почетно стање	Рок	Извор финансирања	Напредак до краја 2024.	Напредак до краја 2025.	Напредак до краја 2026.	Напредак до краја 2027.	Планирани трошкови у БАМ	Крајњи корисници по spolu	Извор верификације
	Анализирати могућности за унапређење капацитета предшколских установа	Одјељење за образовање, здравство, социјалну заштиту и пронаталитетну и демографску политику и Одјељење за саобраћај, комуналне послове и заштиту животне средине и имовинско-стамбене послове, НВО	Анализа израђена и достављена Комисији са препорукама	Мај 2024. године	Редовна средства	Анализа извршена и достављена Скупштини града са препорукама	Број provedених зајачака Скупштине Града	Број provedених зајачака Скупштине Града	Број provedених зајачака Скупштине града	Планирани трошкови у БАМ	Крајњи корисници по spolu	Извор верификације
2.3. Осигурана подршка рањивим групама жена и мушкараца	Осигурати финансијску подршку породицама са новорођеном дјецом	Одјељење за образовање, здравство, социјалну заштиту и пронаталитетну и демографску политику	Наставити са осигуравању редовну подршке породицама са новорођеном дјецом која су у тешком финансијском стању	Континуирано	Редовна средства	Обезбедити средства за све породице са подручја Града	Анализирати потребе за повећањем напона и/или увођење социјалне мјере за породице у стању социјалне потребе	Обезбедити средства за све породице са подручја Града	Анализирати потребе за повећањем напона и/или увођење социјалне мјере за породице у стању социјалне потребе	3.000 до 5.000 годишње	100 % жене	Закључци о исплати средстава аналитичке картице извјештај о извршавању буџета

Средњерочни циљ 2. Унапређено је стање равноправности сплова на подручју Града Приједора

Очекивани резултат	Активност	Носилац одговорности	Показатељ напретка у односу на почетно стање	Рок	Извор финансирања	Напредак до краја 2024.	Напредак до краја 2025.	Напредак до краја 2026.	Напредак до краја 2027.	Планирани трошкови у БАП	Крајњи корисници по spolu	Извор верификације
2.4. Град доприноси превенцији и заштити од насиља у породици и насиља над женама	Допринос превенцији насиља над женама и насиља у породици обилежавањем Међународна кампања 16 дана активизма у борби против насиља (25.11. – 10.12.)	Комисија за равноправност полова, НВО	Град се придружио кампањи	Континуирано	Редовна средства	Најмање 1 активности годишње	Најмање 1 активности годишње	Најмање 1 активности годишње	Најмање 1 активности годишње	2.000 KM уз додатне трошкове укључивања НВО	Крајњи корисници по spolu	Броуре извјештаји са сједница записници и сл.
	Организовати обуке на тему сексуалног узнемиравања за Комисију за равноправност полова	Комисија за равноправност полова, НВО	Чланови и чланице комисије могу препознати и одговорити на сексуално узнемиравање	У току 2026. године	Буџет града и партнерство	Најмање једна обука	Најмање једна обука	Најмање једна обука	Најмање једна обука	Најмање једна обука	Извјештај са обуке	

Средњерочни циљ 2. Унапређено је стање равноправности сполова на подручју Града Приједора

Очекивани резултат	Активност	Носилац одговорности	Показатељ напретка у односу на почетно стање	Рок	Извор финансирања	Напредак до краја 2024.	Напредак до краја 2025.	Напредак до краја 2026.	Напредак до краја 2027.	Планирани трошкови у БАМ	Крајњи корисници по spolu	Извор верификације
	Донијети Одлуку о нултој толеранцији за сексуално узнемиравање и узнемиравање на основу спола	Кабинет Градоначелника	У складу са Одлуком о нултој толеранцији Одлука за Градске службе и установе под надзором града	У року од три мјеча од усвајања ГАП	Редовна средства	Донесена Одлука				Нису потребна средства за ову активност		Одлука о нултој толеранцији
	Организовати обуке на тему сексуалног узнемиравања и узнемиравања на основу пола	Надлежна служба у складу са Одлуком, НВО	Успелници комисије могу препознати и одговорити на сексуално узнемиравање у складу са Кодексом понашања као основ политичког интегритета изабраних званичника Града Приједора	Крај 2024. године	Редовна средства и партнерство	Најмање 20% успелника прошло обуке	Најмање 20% успелника прошло обуке	Најмање 20% успелника прошло обуке	Најмање 20% успелника прошло обуке			

Средњерочни циљ 2. Унапређено је стање равноправности сполова на подручју Града Приједора

Очекивани резултат	Активност	Носилац одговорности	Показатељ напретка у односу на почетно стање	Рок	Извор финансирања	Напредак до краја 2024.	Напредак до краја 2025.	Напредак до краја 2026.	Планирани трошкови у БАП	Крајњи корисници по spolu	Извор верификације
2.5. Осигурана равноправна заступљеност особа мушког и женског пола у тијелима над којима Град врши надзор	Анализирати узроке подзаступљености жена у Савјетима мјесних заједница Града	Стручна служба Скупштине града и Одсјек за мјесне заједнице	Анализа израђена са приједлогом мјера	Крај 2024. године	Нема трошкова	Извјештај са препорукама достављен Скупштини Града	Проводе се закључци Скупштине Града	Након избора савјета повећан степен равноправног учешћа	Није примјенљиво	Није примјенљиво	Подаци о заступљености жена и мушкараца у Савјетима
	Осигурати равноправно учешће жена и мушкараца у свим комисијама Града укључујући и предсједнике/це комисија	Скупштина Града- путем Комисија за равноправност полова	Мушкарци и жене заступљени са најмање 40% у свим комисијама које оснивају тијела Града	Континуирано	Нема трошкова	Осигурано равноправно учешће жена и мушкараца	Одлука о потврђивању састава комисија	Није примјенљиво	Није примјенљиво	Није примјенљиво	Одлука о потврђивању састава комисија

Средњерочни циљ 2. Унапријеђено је стање равноправности сполова на подручју Града Приједора

Очекивани резултат	Активност	Носилац одговорности	Показатељ напретка у односу на почетно стање	Рок	Извор финансирања	Напредак до краја 2024.	Напредак до краја 2025.	Напредак до краја 2026.	Напредак до краја 2027.	Планрани трошкови у БАН	Крајњи корисници	Извор верификације
	Едукација жена о вјештинама за побољшање запошљавања и самозапошљавања кроз обуке за покретање властитих бизниса и информисање о постојећим програмима	НВО Град Приједор	Побољшана запосленост маргинализованих група жена	До краја 2025. године	Редовна средства се додељују по јавном позиву	Реализоване најмање 2 обуке	Реализоване најмање 2 обуке			У складу са осигурном средствима	Жене жртве родно заснованог насиља, жене са инвалидитетом, жене Ромкиње, социјално искључене жене	Извјештаји о одржаним едукацијама и статистички подаци о новозапосленим женама кроз пројекат и јавне позиве
	Оснивање јавно-приватног партнерства (ЈПП у даљем тексту) кроз процес квалификације жена у приватним центрима	Град Приједор	Основан ЈПП	Крај 2025. године	Редовна средства, пројекта средства	Реализовано ЈПП	Основано ЈПП				100% жене	Документи о оснивању и извјештаји о раду
	Израдити и провести програм едукације за развој вјештина и мотивацију жртава насиља у тражењу запослења	Град Приједор, Центар за социјални рад, Служба за запошљавање, НВО	Анализа израђених и реализованих програма едукација за развој вјештина и мотивацију жртава насиља у тражењу запослења и повећан број запослених жртава	Крај 2025. године	Допринос институција ангажманом сручњака, пројектно финансирање и донаторска средства						Жене жртве родно заснованог насиља, жене са инвалидитетом, жене	Извјештаји о одржаним едукацијама

Средњерочни циљ 2. Унапређено је стање равноправности сполова на подручју Града Приједора

Очекивани резултат	Активност	Носилац одговорности	Показатељ напретка у односу на почетно стање	Рок	Извор финансирања	Напредак до краја 2024.	Напредак до краја 2025.	Напредак до краја 2026.	Напредак до краја 2027.	Планирани трошкови у БАНМ	Крајњи корисници по spolu	Назив верификацијe
2.6. Град Приједор доприноси унапређењу здравља и превенцији специфичних болести особа мушког и женског пола	Промоција превентних систематских прегледа у институцијама и установама чији је оснивач Град Приједор	Одјељење за образовање, здравство, социјалну заштиту и пронаталитетну и демографску политику. Све институције и установе чији је оснивач Град Приједор	насиља Средства за превентивне систематске прегледе жена и мушкараца запослених у Граду су осигурана	Континуирано	Редовна средства	Најмање 30% особа има приступ плаћеном систематском прегледу	Најмање 40% особа има приступ плаћеном систематском прегледу	Најмање 50% особа има приступ плаћеном систематском прегледу	Најмање 60% особа има приступ плаћеном систематском прегледу	Најмање 60% особа има приступ плаћеном систематском прегледу	Најмање 80% особа женског и мушког пола	
	Подршка мјерама наталитетне политике - суфинансирање ванјелесне оплодње	Одјељење за образовање, здравство, социјалну заштиту и пронаталитетну и демографску политику	Град суфинансира ванјелесну оплодњу у складу са стандардима на подручју	Континуирано	Редовна средства	Повећање подршке у пронаталитетној политици	Најмање 15%	Напредак за 15%	Напредак од 20%	Максимум напретка до 30%	Према плану надлежног Одјељења	Број корисника/ца овиси од броја захтјева

Средњорочни циљ 3: Град прати стање и сарађује са другим актерима на унапређењу стања равноправности полова

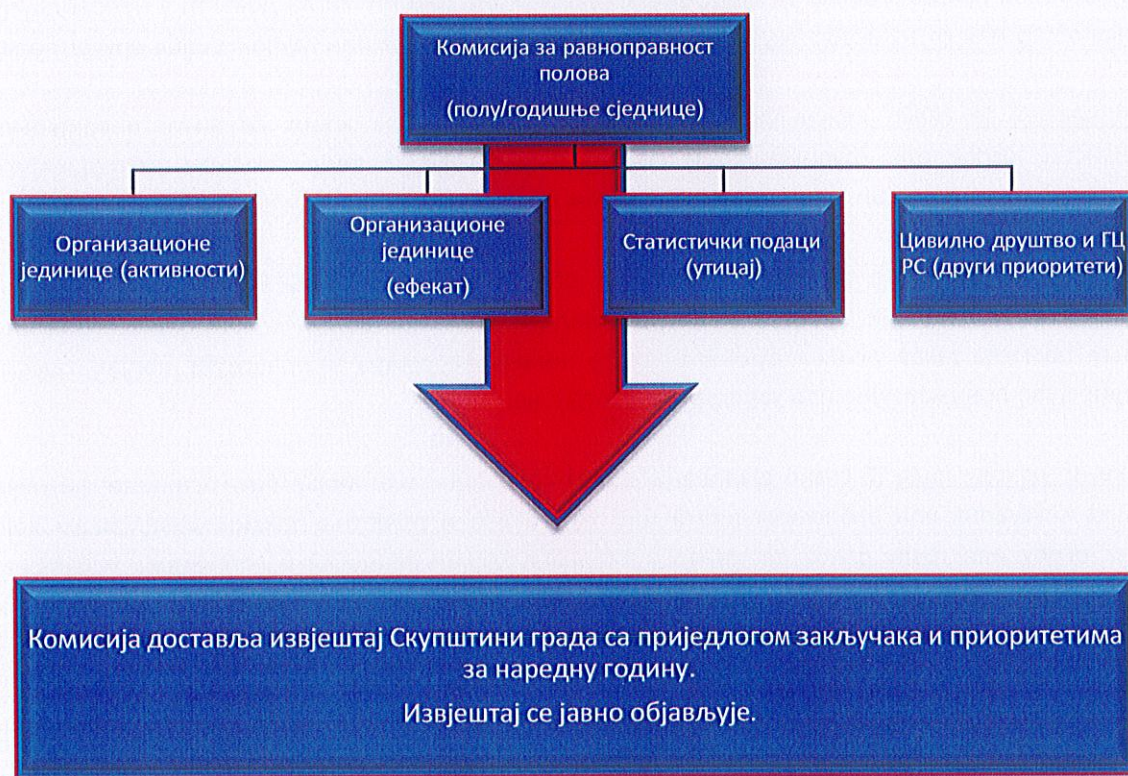
Очекивани резултат	Активност	Носилац одговорности	Показатељ напретка у односу на почетно стање	Рок	Извор финансирања	Напредак до краја 2024.	Напредак до краја 2025.	Напредак до краја 2026.	Напредак до краја 2027.	Планирани трошкови у BAM	Крајњи корисници по сполу	Извор верификације
3.1. Град промовира равноправност полова	Утврђен је Програм оближевања дана од значаја за равноправност полова	Комисија за равноправност полова / Градоначелник	Обиљежавају се 8. март "Међународни дан жена", Међународна кампања 16 дана активизма у борби против насиља (25.11.-10.12.), Међународни дан жена и 19.11., Међународни дан мушкарца и други	Крај 2024. године	Буџет града и партнерство	Најмање 80% програма реализирано	Најмање 80% програма реализирано	Најмање 80% програма реализирано	Најмање 80% програма реализирано	У овисности од садржаја програма	Није примјенљиво	Програм оближевања број саопћена за јавност
	Промотивни материјали о циљевима Гендер акционог плана Града су доступни на веб страници и у шалтер салама	Комисија за равноправност полова и Кабинет Градоначелника	Број израђених материјала	Март 2024. године	Буџет града и партнерство	Најмање 500	Најмање 500	Најмање 500	Најмање 500	Најмање 500 KM	Није примјенљиво	Промотивни материјали
3.2. Редовно се прати стање равноправности полова на подручју Града	Комисија за равноправност полова организује сједнице са циљем праћења провођења (мониторинг)	Комисија за равноправност полова и градске службе	Одржана полугодишња и годишња сједница на којој је размотрен напредак и утврђени	Мај и децембар сваке године	Редовна средства	Најмање 2 сједнице годишње	Најмање 2 сједнице годишње	Најмање 2 сједнице годишње	Најмање 2 сједнице годишње	Није примјенљиво	Није примјенљиво	Записници са сједница комисије

Средњорочни циљ 3: Град прати стање и сарађује са другим актерима на унапређењу стања равноправности полова

Очекивани резултат	Активност	Носилац одговорности	Показатељ напретка у односу на почетно стање	Рок	Извор финансирања	Напредак до краја 2024.	Напредак до краја 2025.	Напредак до краја 2026.	Напредак до краја 2027.	Планирани трошкови у ЕАМ	Крајњи корисници по spolu	Извор верификације
3.3. Цивилно друштво учествује у дефинисању приоритета за дјеловање у области равноправности полова	Гендер акционог плана		приоритети за наредни период	Јуни 2024. године	Редовна средства	Објављен списак на веб страници	Објављен списак на веб страници	Објављен списак на веб страници	Објављен списак на веб страници		Није примјенљиво	Извјештај о извршењу буџета
	Утврђен је списак организација цивилног друштва и појединаца које се баве равноправношћу полова	Одјељење за образовање, здравство, социјалну заштиту и пронаталитетну и демографску политику	Списак доступан свим градским тијелима и на веб страници града									Није примјенљиво
	Осигурана средства за пројекте невладиних организација са циљем provedбе Гендер акционог плана	Одјељење за образовање, здравство, социјалну заштиту и пронаталитетну и демографску политику Комисија за равноправност полова	Део средстава за пројекте НВО се додјељује за активности провођења ГАП Невладине организације допинијеле реализацији ГАП	Континуирано	Редовна средства	Најмање 3 пројекта НВО подржано	Најмање 3 пројекта НВО подржано	Најмање 3 пројекта НВО подржано	Најмање 3 пројекта НВО подржано		У описности од циљева пројеката	Извјештај о извршењу буџета

VI. Мониторинг и евалуација Гендер акционог плана

Основни механизам праћења реализације Гендер акционог плана Града Приједора јесте надзор који проводи Комисија за равноправност полова. Задатак Комисије је да прати активности реализације Плана које су потребне за остварење циљева и резултата активности наведених у документу. Реализација Плана пратиће се сваких шест мјесеци, те ће надлежне организационе јединице Комисији редовно достављати информације о провођењу активности Плана. Поред тога Комисија ће једном годишње информисати Скупштину града Приједора и све кључне актере у процесу имплементације активности о оствареним резултатима. На основу годишње информације ће предложити Скупштини града Приједора одговарајуће закључке.

VII. Основни појмови и дефиниције равноправности полова

Дискриминација по основу пола је свако стављање у неповољнији положај било које особе или групе особа засновано на полу због којег се особама или групи особа отежава или негира признавање уживање или остваривање људских права или слобода.

Директна дискриминација по основу пола постоји када је особа или група особа била третиран, третира се или може бити третирана неповољније у односу на другу особу или групу особа у истој или сличној ситуацији.

Индијектна дискриминација по основу пола постоји када привидно неутрална правна норма критеријум или пракса једнака за све је доводила, доводи или би могла довести у неповољнији положај особу или групу особа једног пола у поређењу са особом или групом особа другог пола.

Узнемиравање је свако нежељено понашање по основу пола којим се жели повриједити достојанство особе или групе особа и створити застрашујуће непријатељско деградирајуће понижавајуће или увредљиво окружење или којим се постиже такав учинак.

Сексуално узнемиравање је сваки нежељени облик вербалног невербалног или физичког понашања полне природе којим се жели повриједити достојанство особе или групе особа или којим се постиже такав учинак нарочито кад то понашање ствара застрашујуће непријатељско деградирајуће понижавајуће или увредљиво окружење.

Насиље по основу пола је свако дјеловање којим се наноси или може бити нанијета физичка психичка сексуална или економска штета или патња као и пријетња таквим дјеловањем које спутава особу или групу особа да ужива у својим људским правима и слободама у јавној и приватној сфери живота.

Насиље по основу пола укључује, али се не ограничава на

1. насиље које се дешава у породици или домаћинству;
2. насиље које се дешава у широј заједници;
3. насиље које почине или толеришу органи власти и други овлаштени органи и појединци;
4. насиље по основу пола у случају оружаних сукоба.

Виктимизација је облик дискриминације који постоји када се особа или група особа доведе у неповољнији положај због: одбијања налога за дискриминаторним поступањем пријаве дискриминације свједочења у поступку заштите од дискриминације на основу пола или ако је на било који други начин особа судјеловала у поступку вођеном поводом дискриминације на основу пола.

Пол представља биолошке и психолошке карактеристике по којима се разликују особе мушког и

женског пола.

Гендер/род представља социолошки и културолошки условну разлику између особа мушког и женског пола и односи се на све улоге и особине које нису условне или одређене искључиво природним или биолошким факторима него су прије производ норми праксе обичаја и традиције и кроз вријеме су промјенљиви.

Равноправност полова значи да су особе мушког и женског пола једнако присутне у свим подручјима јавног и приватног живота да имају једнак статус једнаке могућности за остваривање свих права као и једнаку корист од остварених резултата.

Једнак третман свих особа мушког и женског пола подразумијева осигурање одсуства дискриминације по основу пола.

Једнаке могућности свих особа без обзира на пол подразумијева одсуство препрека за економско политичко и друштвено судјеловање по основу пола.

Дискриминација у језику постоји када се користи искључиво један граматички род као генерички појам.

Институционални механизми за равноправност полова представљају тијела која су успостављена од надлежних законодавних извршних и органа управе свих нивоа власти у Босни и Херцеговини ради провођења Закона о равноправности полова у БиХ координирања и реализације програмских циљева из Гендер акционог плана Босне и Херцеговине и осигурања провођења међународних стандарда у области равноправности полова.

Родно сензитивно или одговорно буџетирање је неопходно средство које подразумијева поштовање начела равноправности полова током припреме буџета, те расподјеле и додјеле финансијских ресурса. Родно буџетирање представља сагледавање јавних политика на свим нивоима буџетског процеса и реструктурирање прихода и расхода како би се узеле у обзир потребе и приоритети различитих група жена и мушкараца имајући у виду њихове различите улоге у породици економији и друштву. Родно буџетирање укључује два основна корака: родну анализу буџета и њено провођење кроз прерасподјелу буџета. Родном анализом буџета разврставају се трошкови и приходи наспрам њиховог различитог утицаја на жене и мушкарце и тиме се уочавају мјеста гдје су сакупљање и дистрибуција државног новца неправедни.

Број: 01-022-41/24

Приједор

Датум: 5.4.2024. године

